



## JUSTITSMINISTERIET

Folketinget  
Retsudvalget  
Christiansborg  
1240 København K  
DK Danmark

Dato: 30. oktober 2023  
Kontor: Strafferetskontoret  
Sagsbeh: Rune Kistrup  
Sagsnr.: 2023-06876  
Dok.: 3005587

### Besvarelse af spørgsmål nr. 8 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 8 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 4. oktober 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Mette Thiesen (DF).

Peter Hummelgaard

/

Morten Holland Heide

Slotsholmsgade 10  
1216 København K.

T +45 7226 8400

[www.justitsministeriet.dk](http://www.justitsministeriet.dk)  
[jm@jm.dk](mailto:jm@jm.dk)

## Spørgsmål nr. 8 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren oplyse, om beruselse hos den initiativtagende part i en sag om påstået voldtægt omvendt kan indgå i forsætsvurderingen, således at en eventuel fejllopfattelse hos denne af, hvorvidt der foreligger et gyldigt samtykke fra den anden parts side, vil være undskyldelig og forsætsudelukkende?”

### Svar:

Ifølge straffelovens § 216, stk. 1, straffes for voldtægt den, der har samleje med en person, som ikke har samtykket heri. Det er en forudsætning for anvendelse af bestemmelsen, at gerningspersonen har handlet forsæstligt. Gerningspersonen skal således have forsæt med hensyn til, at ofret ikke samtykkede i samlejet.

Straffeloven indeholder ikke regler om bedømmelsen af forsættet, hvis gerningspersonen var beruset. En beruselse vil imidlertid efter omstændighederne kunne få betydning for den almindelige forsætsvurdering.

Af Trine Baumbach og Thomas Elholm, Strafferettens almindelige del, 2. udgave (2022), side 194, fremgår følgende om forsætsvurderingen ved beruselse:

”Der er næppe tvivl om, at en mild rus normalt ikke påvirker forsætsvurderingen, men noget tyder på, at domstolene i praksis også ser bort fra stærk beruselse. I hvert fald foretages i nogle tilfælde en forsætsbedømmelse uden afgørende skelen til, om personen var ædru eller beruset, jf. f.eks. U 1987.564 V, om en beruset person, som smed en røgbombe under et bord til en fest (forsæt til § 183, stk. 1), og TfK 2011.673/2 V om en stærkt beruset person, der forvekslede en ovn med en pappresse (forsæt til ildebrand, jf. § 181, stk. 1). Retspraksis kan give anledning til tvivl, som let fører til den konklusion, at det beror på de nærmere omstændigheder i sagen, hvilket givetvis også kan anføres som forklaring på de ovenfor nævnte domme. Enkelte generelle træk kan dog alligevel udledes. Waaben sammenfatter retstilstanden således, at der med hensyn til uagtsomhedsdelikter sjældent opstår problemer, fordi uagtsomhedsbegrebet er så rummeligt, »at det normalt uden vanskelighed kan omfatte handlinger foretaget i beruset tilstand, når der er trang til at straffe«, mens rus kan udelukke indsigt eller forståelse, som hører til forsættet. Greve sammenfatter spørgsmålet om forsætsvurderingen ved

beruselse med en bemærkning om, at det formentlig afhænger af forbrydelsens art: »Man vil nok snarere antage forsæt ved vold end ved forbrydelser af en kompliceret natur.« Meget taler for begge forfatteres opfattelser. Hertil bør lægges, at Greves bemærkning (naturligvis) ikke alene gælder vold, men også en række andre ukomplicerede person- eller almenfarlige forbrydelser. Netop med hensyn til den type delikter svækker spiritusindtagelsen ofte gerningspersonens hæmninger, men ikke hans vilje til at handle i situationen.»

Endelig bemærker Justitsministeriet, at det følger af straffelovens § 16, stk. 1, 3. pkt., at hvis gerningspersonen som følge af indtagelse af alkohol eller andre rusmidler forbigående befandt sig i en tilstand af sindssygdom eller i en tilstand, der må ligestilles hermed, kan straf ikke pålægges, når særlige omstændigheder taler derfor. De omfattede tilstande betegnes ofte som ”patologiske rustilstande”, og domstolene er generelt meget restriktive ved den bevismæssige bedømmelse af, om en sådan tilstand har foreligget, jf. Thomas Elholm m.fl., Kommenteret straffelov – Almindelig del, 12. udgave (2023), side 237f.